

faae den Situation tilveiebragt. Jeg har fulgt med dem, der her i Thinget førte Demokratiet's Sag, og hvorvel jeg har troet, at de burde været gaaede en anden Vej, har jeg dog erkjendt, at dersom Demokratiet nogenlunde skal kunne haabe paa at komme til at styre her i Landet, maa det først forsøge, om ikke hver især kan indskrænke sin store Visdom og uinderordne sig en fælles Beslutning; men saalænge vi ikke kunne komme dertil, mine Herrer! bliver det ikke Andet end det Sædvanlige, at Demokratiet falder til og Sættelse fra hinanden, ligesom det har gjort hver Gang før, naar der har foreligget store Spørgsmaal for det. Jeg skal tillade mig, da jeg har været Vidne til, hvad der er foregaaet her, saalænge Rigsdagen har staaet, nu at gjenkalde i Deres Grindring nogle Episoder af vort Rigsdagsliv (Hørøstet Tale i Salen). De Herrer kunde gjerne sige mig for at maatte tale saa højt; De kunne jo gaa udenfor, naar De ikke kunne tale sagtere. (Hør i manden ringet). Ja, det forstyrrer mig virkelig i høi Grad.

Formanden: Den erede Tale's Bemærkning er fuldstændig berettiget.

Wæsther: Dengang 5te Juni Grundloven fik det første Knæk ved vor Grundlovsforandring i 1855, var det meget ivrige Folkemænd, der hjalp til at faae det sat igjennem, men i hvilken Grad de hurtig fortrød det, ville De maatte erindre, naar De huske paa, at endnu i det samme Møde, hvori de vedtog Grundlovsforandringen, indgav de en Adresse til Hans Majestæt Kongen om, at han igjen vilde give dem de Rettigheder, som de før en halv Time siden selv havde givet ud af deres Haand. Dette var det første Knæk paa 5te Juni Grundloven. I 1863 — ja, mine Herrer! da var det ogsaa en 3—4 meget ivrige Folkemænd, hvorefter de to endnu have Sæde i dette Thing, som hjalp til at faae denne Forsætning vedtagen i Rigsraadet, og der var et Par andre Mænd med, som nu ikke mere ere her. At denne Forsætning ikke bragte noget Godt for Danmark, tror jeg, at man nu er saa temmelig enig om, og jeg tror ligeledes, at disse Mænd maatte ligesaa godt som mangan Anden have fortrudt, hvad der dengang skete. Komme vi saa til 1864—66, hvem var da Skyld i, at de Forandringer skete, hvorved man kan sige, at den almindelige Valgret fik sit første Banesaar? Det var en hel Del folkelige Mænd ud af Folkets Midte, der gav sig ud for at være særdeles ivrige Demokrater, og som jeg tror ogsaa den Dag idag, forsaavidt de ere her tilstede, regne sig selv til de gode Demokrater. Man tillade mig at spørge: hvad er Skyld i, at vi nu sidde i det Uføre, hvori vi sidde, Andet end de Bestemmelser, der bleve tagne den Gang? Det kunde altsaa være ganske rimeligt; om man nu var fjed af dette Resultat, forsaavidt man er

Demokrat. Men hvad er det, der nu skal til at ske? Vi have i en ikke kort Aarvække set, at der er blevet gjort Forsøg paa at indskrænke Folkethingets Indflydelse, navnlig den Indflydelse, der ifølge Grundloven er givet det paa Finantsloven; man har villet have, at det andet Thing skulde være fuldstændigt ligeberettiget med Folkethinget, og man har i den Anledning meent at kunne paastaa, at alle Love, ogsaa finantsielle Love, naar det blot ikke er den egentlige Finantslov, kunne ligesaa godt behandles først i Landstinget som i Folkethinget. Nu gjøres der her fra Folkethingets Flertals Side eller det saakaldte Flertals Side — vil jeg hellest sige, thi jeg er bange for, at det holder ikke ud ud til Enden, men jeg mener det, der hidtil har været Flertal — gjældende, at det maatte fordres, at hvis der skulde ske en rolig Udvikling her i Landet, maatte Regjeringen staa i god Overensstemmelse med Folkethinget, som den Udødelig, der var den egentlige Folkerepræsentation, og man maatte altsaa fra Regjeringens Side heller ikke ville gjøre nogen Indskrænkning i den Fortrinsret, som Folkethinget ifølge Grundloven har gjenne Finantsloven. Men nu høre vi, at Regjeringen ikke vil anerkjende dette; den siger, at Folkethinget ikke er Folkets Repræsentation, men at dertil hører tillige Landstinget. Nu er der her en Del Mænd, som ingenlunde ville erkjende, at dette er Tilfældet, og som i temmelig stærke Udtryk have misbilliget Regjeringen; ja, jeg synes, at de endogsaa have været temmelig nærgaaende mod Regjeringen, f. Ex. i disse Betskyldninger, at det blot var, fordi de vilde være Ministre, at de ikke vilde give deres Pladser. Men efterat disse Mænd have givet Ministrene en Del Ubegageligheder, udtale de sig med stor Anerkjendelse om der Tillid, som de have til disse Mænds Fædrelandsfærlighed, der skulde bringe dem til at gaa bort fra Labretterne, som de imidlertid efter de samme Mænds Mening synes at klange sig til; blot fordi de ville være Ministre. Der synes efter min Mening at være noget besynderligt Modsigende i hele denne Udvikling, som jeg for Overrigt nu ikke længere skal opholde mig ved. Der er som sagt nu en Del af de Mænd, der bestandig have givet sig ud for ivrige Demokrater, der paastaa at de ere det, og som true med, at saafremt de maatte være her om et Aar, og Spørgsmaalet da skulde komme til at ligge for, da skulde man blot se, hvorledes de vilde stille sig. Men nu, da Spørgsmaalet ligger for, ere de borte; uagtet de have den mest grundløs Misbillid til Regjeringen, ere de ikke med til at gaa imod Regjeringen, og jeg veed virkelig ikke, hvad det er for Grunde, de anføre. Jeg kunde ikke rigtig fatte, hvad det var for Grunde; jeg ved ikke om det læa i Grundenes Uholdbarhed eller i min Indskrænkethed — jeg skal gjerne indrømme, at det maatte kan være det Sidste. Men, mine Herrer, jeg er bange for, at de af Demokraterne, som nu